

Kil-Nõmme alewiwalitsus.

Kil-Nõmme.

Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumi Teataja

Nr. 10.

14. detsembril 1932 a.

Nr. 10.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1932 a. 17. novembri ringkiri nr. 32214 keskkooliõpetaja II liigi kutseomanikkudele kesk- ja kutsekooliõpetaja kutsetunnistuse andmise asjas.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1932 a. 5. detsembri ringkiri nr. 32337 õpilaste vormipeakatete ja vormirõivaste asjas.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna 1932 a. 19. novembri ringkiri nr. 51—31 töötute talvistele avalikkudele töödele saatmise korra asjas.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna 1932 a. 23. novembri ringkiri nr. 51—31 tööborsil registreeritud ja tööborsi poolt avalikkudele ning eratöödele saadetud tööta tööliste kohta teadete saatmise asjas.

AMETLIK OSA.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1932 a. 17. novembri ringkiri nr. 32214 maa- ja linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ning riigikoolide juhatajaile keskkooliõpetaja II liigi kutseomanikkudele kesk- ja kutsekooliõpetaja kutsetunnistuse andmise asjas.

Endiste seaduste ja määruste korras omandatud keskkooli õpetaja I järgu II liigi kutsetunnistus teaduslike õppeainete alal (Õpetajakutse omandamise määruse § 9, punktides 1—12) ei vasta praegu maksva Õppejõudude teenistuse seaduse § 18 nõuetele ja seepärast ei saa selle kutsetunnistuse omanikke tunnustada kesk- ja kutsekooliõpetaja kutsega isikuteks praegu maksvate seaduste mõttes. Silmas pidades aga, et nendel isikutel on olemas juba vastav pedagoogiline ettevalmistus ja nad on omal ajal maksvate määruste korras kutseeksamid õiendanud, siis võib Hariduse- ja sotsiaalministeerium niisuguste kutsetunnistuste omanikke, kui nad hiljem on lõpetanud kõrgema õppeasutise sellel alal, millisel nendel on II liigi

kutserunnistus, kinnitada kesk- ja kutsekooliõpetaja kutses didaktilis-metoodilisest seminarist osavõtmata ja uute kutseksamite õiendamata, kui nad on seni koolides töötanud vähemalt rahuldavate tagajärgedega.

Kutses kinnitamise ettepaneku teeb Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsusele kohalik maa- või linnakoolivalitsus, silmas pidades Õpetajakutse omandamise määruse § 9 norme ja ligi lisades koolinõuniku arvamuse kutsetaotleja senise koolitöö tegevuse kohta. Riigikoolides samase ettepanekuga võib esineda koolijuhataja. Arvesse võttes esitatud andmeid ja haridusenõuniku hindamist kutsetaotleja õppe- ja kasvatusetöö kohta, otsustab Hariduse- ja sotsiaalminister Õppejõudude teenistuse seaduse § 27 alusel ministeeriumi koolivalitsuse ettepanekul kesk- ja kutsekooli vastava õppeainete kutse andmise.

Hariduse- ja sotsiaalminister H. K u k k e.

Koolivalitsuse abidirektor A. B o r k v e l l.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsuse 1932 a. 5. detsembri ringkiri nr. 32337 maa- ja linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ja koolide juhatajatele õpilaste vormipeakatete ja vormirõivaste asjas.

Haridusministeeriumi Kooliosakonna 23. septembri 1921 aasta nr. 24505 ja 30. mai 1922 aasta nr. 22143 ringkirjadega pandi maksma ajutine kord keskkoolide õpilaste vormimütside kohta selle eeldusega, et see küsimus tuleb uuesti kaalumisele, kui on vastu võetud seadused vastavate koolitüüpide kohta. Ühtlasi keelati viimase ültähendatud ringkirjaga algkooli õpilastele värvikate vormimütside ja metallmärkide kandmine.

Kuna pärast nende korralduste tegemist on juba maksma pandud seadused kõikide koolitüüpide kohta, mitmed keskkoolid on võtnud tarvitusele ka vormirõivad ja on selgunud, et ei ole vajadust teha erandit algkoolidele vormimütside ja vormirõivaste kandmises, teatab Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsus, et vormipeakatete ja vormirõivaste tarvitusele võtmise ja kandmise suhtes koolides tuleb pidada silmas järgmist.

1. Vormipeakatete ja vormirõivaste kandmine ei ole sunduslik koolidele, kuid on sunduslik kõigile sama kooli õpilastele, kui need peakatted või rõivad on võetud tarvitusele koolis. Õpilased ei ole kohustatud kandma tarvitusele võetud vormipeakatet talvel külmade ilmadega ega suvisel koolitöö vaheajal; muil juhtudel võib kanda teisi peakatteid vaid kooli õppenõukogu loal.

2. Vormipeakatete ja vormirõivaste tarvitusele võtmise ja nende kandmise korra otsustab kooli õppenõukogu, kooskõlas kooli hoolekogu ja lastevanemate koosoleku arvamusega.

3. Vormipeakatete ja vormirõivaste kuju kinnitab koolijuhataja ettepanekul riigikoolides HSM Koolivalitsus, omavalitsuste poolt ülalpeetavates avalikkudes koolides ja erakoolides kohalik maa- või linnakoolivalitsus või vastava vähemusrahvuse kultuurivalitsus, milleks nendele asutistele esitatakse vormipeakatete ja vormirõivaste värvilised joonised kahes eksemplaris ühes nende täpse kirjeldusega.

4. Maa- ja linnakoolivalitsused ning vähemusrahvuste kultuurivalitsused esitavad nende poolt kinnitatud kesk- ja kutsekoolide õpilaste vormipeakatete ja vormirõivaste joonised teadmiseks HSM Koolivalitsusele.

5. Õpilaste vormipeakatted ja vormirõivad peavad vastama tervishoiulistele ja esteetilistele nõuetele ning olema kujult lihtsad ja hinna poolest kättesaadavad kõigile õpilastele. Kui lastevanemate majanduslik seis ei võimalda õpilastele ühtlaste peakatete ja rõivaste soetamist, siis tuleb õppeasutisel nende tarvitusele võtmisest hoiduda.

6. Keelatud on võtta tarvitusele koolides vormimütse, mis on sarnased värvidelt ja märkidelt Tartu ülikooli üliõpilaste üldmütsile või korporatsioonide peakatetele.

7. Tarvitusel olevate vormipeakatete ja vormirõivaste vahetamisel uuekujuliste vastu tuleb talitada käesoleva ringkirja punktide 2—6 nõuete kohaselt.

8. Käesoleva ringkirja avaldamisega kaotavad maksvuse Hariduseministeeriumi Kooliosakonna 23. septembri 1921 aasta nr. 24505 ja 30. mai 1922 aasta nr. 22143 ringkirjad.

Hariduse- ja sotsiaalminister H. K u k k e.

Koolivalitsuse direktor P. M ä g r a k e n.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna 1932 a. 19. novembri ringkiri nr. 51—31 kõikidele tööbörsidele ning linna-, maa-, alevi- ja vallavalitsustele töötute talvistele avalikkudele töödele saatmise korra asjas.

Töötute saatmisel talvistele avalikkudele töödele, mis korraldatakse tööpuuduse kõrvaldamiseks riigi poolt või riigi toetusega omavalitsuste või teiste organisatsioonide poolt, tuleb pidada järgnevat korda.

1. Töötotsija peab olema Eesti Vabariigi kodanik, misjuures on lubatud erandid kodakondsusetute suhtes, kes on elanud vahetpidamata Eesti Vabariigi piirides vähemalt kümme aastat või on osa võtnud Eesti Vabadussõjast või on elanud praegustes Eesti Vabariigi piirides enne Eesti Vabariigi tekkimist.

2. Töötotsija peab olema kohal elanud vähemalt 12 kuud, s.o. tema alaliseks elukohaks peab olema viimase 12 kuu kestel tööbörsi

asukoha linn või alev ehk jälle maakond, kui tööd korraldatakse tööpuuduse kõrvaldamiseks ka maal, kusjuures Tallinna ja Nõmme linnad loetakse üheks ringkonnaks. Selle punkti nõuetest võib tööbörs kalduda kõrvale ainult väga kaaluvatel põhjustel.

See punkt ei käi merimeeste kohta, kes viimase aasta kestel teeninud ligi- või kaugesõidu laevadel (Kaubalaeva deki juht- ja meeskonna sõidu seaduse § 5 — RT 115 — 1927).

3. Tööstööril on õigus nõuda oma äranägemise järgi avalikkudele töödele pääseda soovijatelt tööotsijatelt, kes tööstöörile näivad töötörkujatena, tõenduste esitamist selle kohta, et nad on teinud aasta jooksul kuni kaheksa nädalat tasulist tööd, välja arvatud talvised avalikud tööd.

4. Tööstöija ei või olla 60% ja enam töövõimest kaotanud, välja arvatud kutsetöölised, kes küll 60 ja enam protsenti üldisest töövõimest kaotanud, kuid tegelikult oma kutsealal esinevad täiejouliste töolistena, näiteks rätsepp, kel üks jalg puudub j.n.e.

5. Tööstöija, kellel ei ole ülal pidada ühtegi leibkonna liiget peale iseenda, ei või omada sissetulekut üle 25 krooni kuus.

Tööstöija, kellel ei ole peale abikaasa teisi leibkonna liikmeid ülal pidada, ei või omada abikaasaga kokku sissetulekut üle 35 krooni kuus. Kui tööstöijal on ülal pidada mõni p. 6 tähendatud alaealine või töövõimetu leibkonna liige ja temal on endal või koos abikaasaga sissetulek, mis ületab 35 krooni kuus, otsustab tööstöija töövajaduse üle tööstöör, arvesse võttes tööstöija ülalpidamisel olevate leibkonna liikmete arvu ja sissetuleku suurust.

6. Selles ringkirjas tähendatud tööstöija ülalpidamisele kuuluvateks leibkonna liikmeteks tuleb arvata tööstöija abikaasa, tööstöija perekonda või ülalpidamisele kuuluvad kuni 16-aastased alaealised, 60% ja enam tööstöjõudu kaotanud teised isikud ja üle 16 aasta vanused alaealised, kui nad käivad koolis või õpivad ametit.

7. Kõik eelpooltoodud nõuetele vastavad tööstöijad tulevad jaotada talvistele avalikkudele töödele saatmise suhtes kahte järjelmisesse liiki:

1) esimesse liiki kuuluvad tööstöijad, kelle ülalpidamisel on mõni p. 6 tähendatud alaealine või töövõimetu leibkonna liige;

2) teise liiki kuuluvad kõik ülejäänud tööstöijad.

8. Esimesse liiki kuuluvatele tööstöijatele tuleb võimaldada tööd võimalikult alaliselt, kusjuures esimeses järjekorras tuleb tööle saata neid, kellel ülal pidada suurem leibkonna liikmete arv ja kelle majanduslik seisukord viletsam.

Teise liiki kuuluvatele tööstöijatele tuleb võimaldada tööd vähemalt mõni päev nädala kohta, kusjuures esimeses järjekorras tuleb tööle saata neid, kelle majanduslik olukord raskem. Alaliselt võib teise liiki kuuluvatele tööstöijatele võimaldada tööd siis, kui

kõigile esimesse liiki kuuluvatele töötajatele on juba võimaldatud alaliselt tööd.

Juhul, kui kõigile töötajatele korraga tööd ei jatku, tuleb saata töötuid avalikkudele töödele nädala või kahe nädala vahetuste viisi, et võimalikult suuremale hulgale töötutest osaltki võimaldada väikest sissetulekut.

9. Nõrgajõulistele töötajatele, kes kaotanud 35—60% töö- võimest, tuleb korraldada töid võimalikult lahus tööjulistest.

10. Töötajaid, kes ei ole vastu võtnud neile pakutavat jõu- kohast tööd kaaluvate põhjusteta, võib tööbörs avalikkudele töödele mitte saata.

Käesoleva ringkirjaga muudetakse ära Hariduse- ja sotsiaal- ministeeriumi ringkirjad kõikidele tööbörsidele 27. märts. 1931 a. nr. 54953, 11. dets. 1931 a. nr. 55706 ja 24. dets. 1931 a. nr. 55706.

Hariduse- ja sotsiaalminister H. K u k k e.

Töökaitse ja sotsiaalkindlustuse

osakonna direktor Joh. S o n i n.

**Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi töökaitse ja sotsiaalkind-
lustuse osakonna 1932 a. 23. novembri ringkiri nr. 51—31
kõikidele tööbörsidele tööbörsil registreeritud ja tööbörsi
poolt avalikkudele ning eratöödele saadetud tööta tööliste
kohta teadete saatmise asjas.**

Ühenduses ministeeriumi uue ringkirjaga kõikidele tööbörsi- dele 19. nov. 1932 a. nr. 51—31, palun Teid saata ministeeriumile alates 1. detsembrist 1932 a. üleriikliku kokkuvõtte jaoks teateid töö- börsil registreeritud ja tööbörsi poolt avalikkudele ning eratöödele saadetud tööta tööliste kohta pöördel toodud vormide nr.nr. 1 ja 2 järgi.

Andmed tööbörsidel registreeritud töötute üle (vorm nr. 1) palun saata iga kuu 1. ja 15. kuupäeva kohta hiljemalt 5 päeva jooksul, s.o. 5-ks või 20-ks kuupäevaks. Andmed tööbörsi poolt avalikkudele ja eratöödele saadetud tööliste üle (vorm nr. 2) tulevad saata iga kuu 1. ja 15. kuupäeva kohta hiljemalt 10 päeva jooksul, s.o. 10-ks või 25-ks kuupäevaks.

Teadete saatmisega palun tungivalt mitte hilineda, sest vastasel korral puudub ministeeriumil võimalus koostada õigeks ajaks kokku- võtteid.

Vormides nr.nr. 1 ja 2 ettenähtud liikide all tuleb mõista eel- poolnimetatud ministeeriumi ringkirja p. 7 tähendatud töötajate liike avalikkudele töödele saatmise suhtes. Esimese vormi kolmandas lahtris sõna „Muud“ all tuleb mõista kõiki neid tööbörsil registreeri- tud töötajaid, keda sama ringkirja kohaselt avalikkudele töödele

saata ei tule või kes avalikkudele töödele minna ei soovi. Andmete koostamisel vorm nr. 2 järgi tuleb igat avalikkudele töödele saadetud töolist arvestada ainult üks kord avalikkude tööde hooaja kestvusel, nimelt esimesel tööle saatmise korral, nii et selle vormi järgi koostatud andmed näitaksid tõelist tööliste arvu, kellele on tööbörsi kaudu võimaldatud tööd avalikkudel töödel antud hooaja jooksul kuni selle päevani, mis tähendatakse tabeli pealkirjas.

Direktor Joh. S o n i n.

Assistent A. V i l l e m s o n .

Vorm nr. 1.

Andmed tööbörsis registreeritud töota tööliste
(tööbörsi nimetus)
arvu kohta „ “ 193 a.

M e h e d				N a i s e d				Ü l d s e			
1. liik	2. liik	Muud	Kokku	1. liik	2. liik	Muud	Kokku	1. liik	2. liik	Muud	Kokku

„ “ 193 a.

Tööbörsi juhataja või ametnik

(allkiri)

Vorm nr. 2.

Andmed tööbörsi poolt avalikkudele ja eratöödele
(tööbörsi nimetus)
saadetud tööliste kohta kuni „ “ 193 a.

Tööbörsi poolt avalikkude tööde hooaja algusest peale kuni „.....“ 193..... a. avalikkudele töödele saadetud töota tööliste arv									Tööbörsi poolt 1. septemb. 193..... a. kuuni „.....“ 193..... a. eratöödele saadetud tööliste arv		
M e h e d			N a i s e d			Ü l d s e			M e h e d	N a i s e d	Kokku
1. liik	2. liik	Kokku	1. liik	2. liik	Kokku	1. liik	2. liik	Kokku			

„ “ 193 a.

Tööbörsi juhataja või ametnik

(allkiri)

MITTEAMETLIK OSA.

Teateid ametnikkude teenistusse määramise ja teenistusest vabastamise alalt.

1. Theophil Dreverk on vabastatud ministeeriumi töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna sekretäri kohalt tema omal palvel, arvates 1932 a. 18. novembrist.

2. Adolf Jeberg on vabastatud ministeeriumi töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna abisekretäri kohalt tema omal palvel, arvates 1932 a. 18. novembrist.

3. Ministeeriumi töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna asjaajaja Konstantin Klein on määratud sama osakonna sekretäriks, arvates 1932 a. 21. novembrist.

4. Ministeeriumi töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna vanem kantseleiametnik Rosalie Mendelmann on määratud sama osakonna asjaajajaks, arvates 1932 a. 21. novembrist.

5. Elviire Kask on määratud ministeeriumi töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna abisekretäriks, arvates 1932 a. 24. novembrist.

6. Artur Loorits on määratud ministeeriumi töökaitse ja sotsiaalkindlustuse osakonna vanemaks kantseleiametnikuks, arvates 1932 a. 21. novembrist.

RIIGIKOHTU OTSUSTEST VÕETUD SELETUSI.

Õppejõudude teenistuse seaduse alal: õppejõudude valimine ja ametisse registreerimine.

Õppejõudude teenistuse seaduse (RT 59 — 1931) § 38 põhjal võib õppejõuks valida ja registreerida vastava õpetaja kutsega isikut või õpetajaameti kandidaati ja ainult nende puudumisel kandidaatide hulgast õpetaja kohustetäitjana isikut, kes vastab Hariduse- ja sotsiaalministri sellekohase määruse nõuetele. Käesoleval juhul, nagu asjatoimetusest nähtub, olid valimistel kandidaatide hulgas õpetaja-kutsega isikud. Kuna aga kaebajal puudub õpetaja kutse ja ta ei ole ka enam õpetajaameti kandidaat, sest vastavalt Hariduse- ja sotsiaalministri otsusele 21. VIII. 31 lõppes temal kutse saamise õigus 1. aug. 1932 a. ja sama ministri otsusega 18. aug. 1932 a. on ta jäetud õpetaja kutses kinnitamata ja tunnustatud, et kaebajal ei ole enam õigus olla õppejõuks kesk- ja kutsekoolides 1932/33 kooliaastast alates, siis oli Hariduse- ja sotsiaalministeerium õigustatud jätma ta registreerimata õppejõu kohale õppejõudude teenistuse seaduse § 45 põhjal, mispärast kaevatud otsuse tühistamiseks puudub seaduslik alus.

Riigikohtu admin. os. t. nr. 972 II — 1932 a.

Perekonnaabiraha seaduse alal.

Avaldatud otsuses nr. 40 — 1928 a. on Riigikohus seletanud, et Perekonnaabiraha seaduse § 1 järgi (RT 1/2 — 1923 ja RT 53 — 1927) makstakse riigiametnikele ja teenijaile nende ülalpidamisel olevate laste pealt ja et ema võib lapse pealt toetusraha saada, kui tema tõestab, et laps on just tema ülalpidamisel, aga mitte lapse isa ülalpidamisel, nagu seda normaalselt eeldavad Eraseaduse normid. Kuid ei ole õige arvamus, et emale tuleb perekonnaabiraha maksta lapse pealt reeglipäraselt üksnes möödunud aja eest, mille kohta iga kord eriti tõestatud, et selle aja kestel laps on olnud ema ülalpidamisel. Vastavates määrustes (RT 70 — 1930) on ette nähtud, et perekonnaabiraha kuulub väljamaksmisele üldiselt koos palgaga iga kuu 20. päeval. Ei seadusega ega vastava määrusega ei ole kohusliku tehtud naisriigiteenijaile igal kuul enne palga ja perekonnaabiraha väljamaksmist esitada uus tõendus selle kohta, et möödunud kuul on laps tema ülalpidamisel olnud, või korraldatud, et kui sellekohane tõendus on välja antud, näiteks, kuu 11. päeval, siis makstakse perekonnaabiraha üksnes kuu 11. päevani. Arvesse võttes riigiteenijatele tasude maksmise korra määrusi (RT 70 — 1930 ja RT 33 — 1932) tuleb pidada normaalseks korda, et riigiteenija, nõudes endale perekonnaabiraha maksmist, esitab nõude põhjenduseks tõendused ja nende küllalduse puhul alatakse temale perekonnaabiraha maksmist ning jätkatakse seni, kui perekonnaabiraha saaja ei teata uuesti tekkinud asjaoludest, mis temalt võtavad abiraha saamise õiguse. Ei ole riigiteenija ise teatanud asjaoludest, mis temalt perekonnaabiraha saamise õiguse ära võtavad, ja on seda abiraha edasi vastu võtnud, siis tuleb see temalt tagasi nõuda.

Riigikohtu admin. os. t. nr. 520 II — 1932 a.

Hoolekande seaduse § 75 ja § 210 p. 3 alal.

Asja arutanud ja prokuröri arvamus kuulunud leiab Riigikohus, et E. vallavanema kaebus tuleb tagajärjeta jätta, sest kaebaja arvamus et Hariduse- ja sotsiaalministeerium on juba nüüd kohustatud kulusid kandma, mis tehtud omavalitsuse poolt pimedatele lahtise hoolekandelise abi andmisel, on ekslik, kuna Hool. S. § 210 p. 3 järgi on ministeerium kohustatud asutama kodusid ja varjupaiku 10 aasta jooksul 1. jaan. 1926 a. arvates, ja kuni nende asutamiseni on kohustatud pimedatele andma omavalitsused ise abi. Tartu pimedate kodu on asutatud koolina noortele pimedatele, kellel arenemise võimalused. Pime N. on sündinud 1879 aastal, seega üle 50 aasta vana ja tema paigutamine kooli-kodusse seepärast etstarbetu. Suursadama vanadekodu aga ei ole H. S. § 210 p. 3 ettenähtud asutis ja seal ülevalpidamise kulud tuleb kanda vastaval omavalitsusel.

Riigikohtu admin. os. t. nr. 846 II — 1932 a.